

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Revolucionarno gibanje v Turčiji.

Padeč mladoturkov. - Reakcija zopet na krmilu?

Kratka je bila slava mladoturškega gospodarstva. Minoli torek je končala mladoturška moč, bržkone za vedno! Ista sila, katera jih je dosegla držalo pokonci, ista sila jih je zapustila. Arnsda, katera je bila glavna opora Mladoturkov, na kateri je takorekoč slonela cela politička moč Mladoturkov, ona armada se je obrnila proti njim in jih zapustila. Temne sile so rovorile toliko čata, da so pridobile na svojo stran maso armade. Vojaki so odrekli časteikom pokrščino, prisilile iste, da so stopali proti svoji volji z njimi, nekatera so ujeli, druge ubili. O resnosti položaja nam priča najbolje odpoved Ahmed Riza, kot predsednik parlementa. Ta moč je živel do proglašenja ustave v progonstvu v Parizu, od kjer je vodil celo mladoturško gibanje in organiziral iz Pariza celo lanjsko revolucijo. Megli bi mirne duše trditi, da je s padcem Ahmed Riza pada tudi mlada turška svoboda. Pričakovati moramo vsaki dan kakšna iznenadenja.

V naslednjem pričembujemo brzjavne vesti, katere so prišle tekom včerajšnjega dne in minute noti.

CARIGRAD 13. (ob 9. uri zvečer). Pravkar je bil prejšnji minister za unanje starji Tevfik paša imenovan velikim vezirjem. Zbori poveljnik je bil odstavljen in na tječivo mesto imenovan mestni poveljnik Javer paša.

CARIGRAD 13. (ob 9. uri zvečer). — Zborni poveljnik je zbral v vojnem ministervu tri ali štiri bataljone in 22 topov. Na daleje je ostalo zvesto skoraj vse konjeništvo. Zdi se pa, da ni isto povsem zanesljivo v rokah častnikov. Ultimatum, ki ga je zborni poveljnik stavljal ustavnem gledje predaj, je ostal brez vsepla, ker so si isti sversti svoje moči. Bojanov provzroča ojačano versko razpoloženje in tozadneve manifestacije med mohamedansko duhovščino in med softi ter konečno udoljevanje sodrge na gibanju.

CARIGRAD 13. (ob 11. uri po noči). Ustaši nočno pričinili velikega vezirja Tevfik paša. Sultan ni dalej imenovan nobenega drugega in želi, da se ga prizna. Patrule ustašev hodijo po mestu, ki je sicer mirno.

CARIGRAD 14. (ob 2. uri zjutraj). Po razglasu irada so pričeli ustaši od veselja strelijeti, kar je trajalo uro in pol. Oddali so okoli 300.000 streljev, strelijeti so tudi s strojnimi puškami in s topovi. Splošno so ljudje menili, da se bije boj med ustaši in drugimi četami, kar je provzročilo veliko razburjenost in deloma paniko. Ustaši odhajo v oddelki v svoje vojašnice.

CARIGRAD 14. (ob 2. uri zjutra). Ustaši niso vprijeti imenovanju Tevfik paše. Neki vojak in neki duhovnik sta pravkar prišla k ravnatelju lista „Jeni Gazete“ ter izjavila, da so ju poslali ustaši, naj pričebita sklep Yildiza. Sedaj se vršijo pogajanja z ustaši o sebah, ki naj bi se jih imenovalo velikim vezirjem, torej prav tako, kakor za časa janitarov.

CARIGRAD 14. (ob 9. uri 20 minut zjutraj). Senzacijonalne govorice, da so v Carigradu v nevarnosti Evropejci so neosnovane. Dopisnik c. kr. brz. koresp. biro-a se je mogel popoludne z nekim poslanščikom

IZHAJA USAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamidne štev. se prodajajo po 3 novč. (6 stot.) v mnogih tobekarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kraju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarelo štev. po 5 novč. (10 stot.). OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plaćuje se izključno le upravi „Edinosti“.

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leta 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na načrte brez dopolnene naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60. Vsi dopisi naj se posiljajo na uredništvo lista. Neprankovanega pisma se ne sprejemajo in kopkopi se ne vračajo Naročnino, oglase in reklamacije je posiljati na upravo lista. UREDNISTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcija lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun St. 841-652. TELEFON St. II-57.

Revolucionarno gibanje v Turčiji.

Padeč mladoturkov. - Reakcija zopet na krmilu?

Kratka je bila slava mladoturškega gospodarstva. Minoli torek je končala mladoturška moč, bržkone za vedno! Ista sila, katera jih je dosegla držalo pokonci, ista sila jih je zapustila. Arnsda, katera je bila glavna opora Mladoturkov, na kateri je takorekoč slonela cela politička moč Mladoturkov, ona armada se je obrnila proti njim in jih zapustila. Temne sile so rovorile toliko čata, da so pridobile na svojo stran maso armade. Vojaki so odrekli časteikom pokrščino, prisilile iste, da so stopali proti svoji volji z njimi, nekatera so ujeli, druge ubili. O resnosti položaja nam priča najbolje odpoved Ahmed Riza, kot predsednik parlementa. Ta moč je živel do proglašenja ustave v progonstvu v Parizu, od kjer je vodil celo mladoturško gibanje in organiziral iz Pariza celo lanjsko revolucijo. Megli bi mirne duše trditi, da je s padcem Ahmed Riza pada tudi mlada turška svoboda. Pričakovati moramo vsaki dan kakšna iznenadenja.

V naslednjem pričembujemo brzjavne vesti, katere so prišle tekom včerajšnjega dne in minute noti.

CARIGRAD 14. Glasilo „Mohamedanske unije“ „Volkan“ je priobčilo odprt pismo na sultana - kalifa, v katerem se izjavlja, da je v njegovih rokab, da zapre zbornico in odpravi ustavo. Pokazal je, da je v njegovi moči, da svobodo podeljuje ali jo odjemlje. Ako se najdejo ljudje, ki bi sultatu svetovali, da zbornico zapre le za eno minut, mora iste smatrati kakor veleizdajalce. Za sultana pričenja še le danes slavna vladna doba. Kabinet, ki se osnuje, ne sme pripadati niti mladoturškemu odboru niti „Mohamedanski uniji“, kabinet mora biti nepristranski.

CARIGRAD 14. Turški listi potrjujejo, da je bil pravosodni minister umorjen, ki so ga baje smatrali za zborničnega predsednika Ahmed Riza, da je bil ranjen minister vojne mornarice in končno da je bil umorjen neki poslanec, kakor se je poročalo.

CARIGRAD 14. Šejk - il - islam ostane v službi, drugi ministri bodo imenovani danes. Tevfik paša ostane veliki vezir in bo danes na porti ustolčen.

CARIGRAD 14. Na poziv akopeljakega poslanca Hodša-Saidse, se je včeraj zbralo 60 poslancev, ki so imeli s šejk - il - islamom in s prvim tajnikom sultanovim sejo do 8. ure in pol zvečer. Predsednikom zbornice je bil izvoljen poslanec iz Herata in vodja Albencev.

CARIGRAD 14. (ob 9. uri 15 minut zjutra). Danes vlada tukaj mir.

CARIGRAD 14. (Ob 1. uri 10 min. pop.). Del ustašev je preoočil na trgu pred zbornico. Sedaj se nahaja pri njih vojni minister in jih skuša pomiriti; vojaki nepristranski strelijeti od veselja.

CARIGRAD 14. Zdi se, da je število žrtev včerajšnjega dneva veči, nego se je začetkom misilo. Število mrtvih in ranjenih cenijo nad stotino. Disciplina v armadi je seveda več včerajšnjih dogodkov močno omajana. Mnogi častniki so bili zlostavljeni, ranjeni ali pa umorjeni. Mnogo jih je še zaprtih ali se pa skriva. Posamični slučaji, da se je zlostavljal oziroma da se je izvršilo mščevalne čine nad častniki, so se ponovili tudi danes. Turški armadi preti propast, ker je avtoriteta častnikov popolnoma izpodkopana. Tudi v pokrajinh se je bati enakih resnih dogodkov. O vedenju drinopeljakega oziroma solunskega zboru ni še sedaj nikakih vesti, ker provzroča bojazem.

CARIGRAD 14. Orednji mladoturški odbor je sklenil, da preneha s 1. majem izdajati list „Šuraj Umet“.

SOLUN 14. Dogodki v Carigradu so v tukajšnjih vojaških krogih napravili največje člane. Častniki si na vse načine prizadevajo, da bi rešili upliv stranke za jedinstvo in napredok. Javili so pristašem v Carigradu,

da so pripravljeni marširati tja s četami ter pričakujejo vsak hip navedil, kaj naj ukrepi. Brzjavni promet s Carigradom je zelo pomankanljiv. Govori se, da so albanski voditelji pripravljali odpad odbora za jedinstvo in napredok.

CARIGRAD 14. (ob 8. uri 10 minut zvečer). Mesto se je zopet skoraj popolnoma pomirilo, ponchalo je tudi gibanje večih ali manjših četnih oddelkov in razne demonstracije, ki so trajale ves današnji dan. K temu pomirjenju je večim delom pripomogla instalacija novega kabinta, ter prizadevanja od strani mohamedanske duhovščine, katere vpliv je danes na širje mase prebivalstva zelo velik.

CARIGRAD 14. Danes predpoludne je odplula neka oklepniča, baje, da pozove čete, ki prihajo po morju iz Soluna, naj se vrnejo, oziroma da jih v to prisili.

Velikonočni dar turške vlade.

CARIGRAD 14. Povodom velikonočnih praznikov je turška vlada razdelila sledeče darove: Grškemu patrijarhatu 60.000 pijastrov, armenskemu patrijarhatu 40.000, bolgarskemu ekčarjahu 30.000, židovskemu velikemu rabinatu 25.000 in armensko-katoliškemu patrijarhatu 20.000 pijastrov — skupno 175.000 pijastrov.

BRZOJAVNE VESTI.

Konference o jezikovnem vprašanju v Dalmaciji.

DUNAJ 14. 20. t. m. se ima vršiti v ministerskem predstavstvu na Dunaju konferenca zastopnikov dalmatinskih strank, v svrhu stalne ureditve jezikovnega vprašanja.

Dr. Wekerle na Dunaju.

DUNAJ 14. Ministarski predsednik dr. Wekerle in državni tajnik Szterenyi sta ob 12. in pol uri popoludne prispeval semkaj ter se podala v ogrsko ministarsko palačo, kjer sta imela razgovor z ministrom Daranyi-em. Nato so se dr. Wekerle, Daranyi in Szterenyi ter strokovni referenti podali v ministerstvo za unanje stvari na skupno ministersko konferenco.

Za sklicanje češkega deželnega zbora.

PRAGA 14. Na današnji seji deželnega odbora je deželni odbornik Chaloupka predlagal, naj deželni odbor pozove vlado, da ne mu domača sklice na zasedanje češki deželni zbor. Predlog je bil vprejet, proti sta glasovala dr. Eppinger in dr. Berensky.

Proces Sicinski.

LVOV 14. Jutri prične kazeuska razprava proti dijaku Sicinskemu, morilcu namestnika Potockega. Razprava bo trajala bržkone 2 dni.

Nemška cesarska dvojica v Benetkah.

BENETKE 14. Cesar Viljem in cesarica Augusta Viktorija sta danes ob 11. in pol uri dopoludne prispevali semkaj. Na kolodvoru so ju vprejeli državni kancelar knez Bülow in nemški poslanik grof Monti ter zastopniki civilnih in vojaških oblastej. Cesar in cesarica sta se razgovarjala z njima predstavljanim osebam, nakar sta ob navdušenih klicih ogromne množice ljudstva odšla iz kolodvora ter se podala na jahto „Hohenzollera“.

Punt jetnikov.

PARIZ 14. — Jetniki v poboljševalnici Gaillon pri Ronenu so se spantali in napadli

svoje stražnike, od katerih so več ranili. Se le po 12-urnem uporu so se udali četam, pozvanim od ravnatelja. Od 18 jetnikov, ki so pobegnili ter v bližnjih vaseh kradli in izvršili nasilja, so doslej vjeli le sedem.

Angleško-japonska zveza.

LONDON 14. Vse vesti, ki govore o odpovedi angleško-japonske zveze so popolnoma neutemljene. Na kako odpoved pogodbe ne misli ne Japonska ne Angleška, pač pa je spravila Japonska v svet glasove o odpovedi zveze z namenom, da bi Anglio prestrašila in isto s tem prisilila, da bi jej dovolila posojila pod ugodnejšimi pogoji, ker da je gospodarski in finančni položaj Japonske zelo slab.

Dunaj 14. Škoda, ki jo je prizvočil požar v papirnici „Schloeglühle“ znaša 2 mil. kron, ki so pokriti z zavarovanjem. Delo so morali ustaviti.

Draždane 14. Kralj Ferdinand Avgust je vprejel danes avstroogrškega odpoljanca barona Brauna v poslovni avdijenci ter mu je tem povodom podelil zlate zvezdo k velikemu križu Albrehtovega reda.

Opava 14. Nadvojvoda Evgen je včeraj popoludne posestil deželnega predsednika grofa Couderhouwe. Danes predpoludne je nadvojvoda odpotoval v Olomuc.

Atene 14. — Kralj, prestolonaslednica Sofija in velika kneginja Marija so odpotovali na Krf pozdraviti nemško cesarsko dvojico.

Česa imajo pričakovati austrijski Slovani od grossösterreicherjev?!

Na Dunaju obstoji neki družba posebne vrste — zidarjev. Zidati hočejo baje grossösterreich — „veliko Avstrijo“. Na Dunaju izhaja neki mesečnik pod imenom „Österreichische Zukunft“: Avstrijska bodočnost, v katerem razkrivajo svoj program, svoje ideje, in razlagajo „etično-politično“ reformo Avstrije, ki jim je pred očmi.

Te praznike nam je dopuščal čav, da smo si nekaj egledali sestavke v zdajnjem izdanju. Čitali smo z zanimanjem in videli, da so inspiratorji tega veliko-avstrijskega glasila „v“. Klara, ki po dnevi šiva in po noči para“!

V članku, posvečenem notranje-političnemu položaju u v Avstriji in nje misiji v svetovni politiki pišejo marsikako resnico, dobro idejo, pameten princip:

Tako pravijo n. pr. med drugim: V Avstriji so narodna nasprotjava ustavno organizirana, ki zopet in zopet dovajajo do skandalov, ki se jih smatra za avstrijska protislovja. Zato nikdo ne veruje v resnost kakse avstrijske grožnje. V naši državi ima vedno le tisti prav, ki nastopa najbrzobirnejše. Na Ogrskem je n. pr. na krmu režim, ki nosi ime, pod česarjem se avstrijska dinastija zasramuje. Na Ogrskem so lojalni Hrvati in Romani izročeni Madjarom na milost in nemilost. Avstrijska politika obotavljanja ni podobna oni Fabja Kunkta, ki je hotelova sovražnika (Hanibal) uničiti, kjer tu se Hanibalu izroča gospodstvo. V Avstriji naj se ne udajajo nadi, da bi posledice dosedsnih grebov mogli pokriti s hinnimi gospodarskimi vabami. Po dogodkih zadnjih dni je sicer akutna kriza premagana, kjer krična kriza ostaže. Usoda pogreška bi bila, ako bi hoteli chrpani sedaj.

Andreja in Katico. Na koncu pa je izjavila večina drsalcev, da ne gre več igrat črnega moža. Andreju je bilo to povšeči, ker ga ta igra sploh ni nič kaj preveč zanimala. Katica je bila tudi zadovoljna, ker se je tako odtegnila, da ni lovila: bila je namreč prva vjetra in torej bi moral biti sedaj ona črna mož. Le Anica je postala nekoliko nevjoljna.

Sedaj so se razpršili: eni na to, drugi na drugo stran, večinoma dva po dva. Katica je prosila Ivana, naj se skupno učita loke. Ivan pa, ki ssm ni znal nič kaj preveč dobro, se je obrnil do Katicice: „Kaj mene prosi? Saj

je razmere v Avstriji je zato, ker se je notranja moč Avstrije tudi to pot pokazala še močnejšo, nego v anje razpoke in notranje rane. To ni bila zmaga duvalizma, kajti madjarska hegemonija nas je vedno le ovirala.

Ali se vedno še obotavlja, da bi razmere organizirali tako, kakor bi odgovarjalo položaju. Predlog o organizaciji Bosne in Hercegovine kaže moten kaos. Površnost, s katero se vedno apelira na avstrijski patriotskem in državno misel za svrbe, ki so tej misli narevnost nasprotne, ne da bi se državno misel in patriotskem tudi utemeljilo in opravičilo — to postopanje le slabljubzen v Avstriji. In vendar imamo tukaj historično podlago tipa narodnega razvoja z bogato bodočnostjo: narodnega federalizma. Ideja organizacije mednarodne solidarnosti naj se spoji z narodno integracijo — narodno pravičnostjo in celokupnostjo. Iz organizacije nasprostev naj se ustanovi organizacija solidarnosti! Na mesto medsebojnega državnopravnega izkorisčanja narodov, naj stopita narodna varnost in avtonomija!

Avtor se sicer ne more prav veseliti ravnokar dosegene diplomatične uspeha, ker meni, da se je izgubila krasna prilika, ali dostavlja, da je na eni strani prihajena mlada kri vendar več vredna, nego vse drugo, na drugi strani pa Avstrija niti sama s seboj ni na čistem. In zaključuje: Avstrija more zopet imeti svojo sestavno politiko. Do te pa se more povzdigniti le po politiki spoznanja, poštovanja in odločnosti.

Zanimanjem in nekakim zadovoljstvom smo čitali ta izvajanja, ki naj bi bila nekak — program, po katerem naj bi se reformirala notranja Avstrija, da se sposobi za svojo misijo v svetovni politiki. Ali koliko razočaranje v hipu potem! Obrnili smo samo en list in naleteli na drug članek, v katerem se vse lepe teorije prejšnjega članka na glavo postavljajo in zdravi nazori s kolom pobijajo — s kolom nemške narodne nestrojnji in nezmožnosti.

V prejšnjem članku jadkujejo, da so v Avstriji narodni prepriči ustavno organizirani in žele, naj bi se Avstrija ojačila z reformo na podlagi ljubavi, pravičnosti in narodne svobode!

Lep program, kakor je sploh lepih programov v prebiju v političnem življenju. Ali iz naslednjega članka smo izvedeli, da te to zopet jednu tistih programov, ki naj le paradirojajo in se — ne izvršujejo!

Članek, ki nas je neusmiljeno pohnil iz raja zadovoljnosti, govorio o znani lex Kolisko-Armann, vspreti v dejeljem zboru nizavsrijskem in narekovano od najstруpe nejega narodnega sovražta proti nizavsrijskim Čehom! Prej označajo okolost, da se pri nas narodna nasprotna organizuje pod egido ustave in zakona, kakor kravčo rano. V članku "Lex Kolisko-Armann" pa obsepio dunajske krčanske socijalce z najbritkejimi očitaji, ker so pad znali vspreti rebeni zakon, a ga ne znajo uveljaviti! Prej zahtevajo, naj se Avstrija reformira na podlagi pravičnosti in medsebojne ljubavi med narodi, potem pa naganjajo krčansko socijalno vedino v dejeljem zboru nizavsrijskem tako rekoč z bider, naj vendar enkrat izsilj sankcijo zakona, ki ga je rodilo najhuje narodno sovražje in ki nasprotuje principom državnih temeljnih zakonov o jednakopravnosti! A ta "Österreichische Zukunft" se ne omeja samo na apel do krčanskih socijalcev, ki so baje patentirani in privilegirani "grossösterreicherji", ampak pozivlja tudi vse druge nemške stranke, naj posvetijo stvari svoje pozornost, da bodo besejam sledila tudi dejanja!

O ljubezni nam govorijo in narodne spore obsojajo v — programu. V resnicu pa zahtevajo, naj se uzakoni uredba, ki je bo neizogibna posledica — povečano narodno sovražje in vir novim bojem do skrajnosti!!

Če se vrhu tega še spominjamo burnih zadnjih časov, če se spominjamo na dejstvo, da se tem "grossösterreicherjem" pripisuje glavna žalostna "zaluga" na divi in obenem bedasti gonji proti Srbom in proti hrvatsko-srbski koaliciji, da je pijana vladna družba v Zagrebu le izvrševalen organ programa grossösterreicherjev, in da so na "veličajniškem" škandalu imeli "grossösterreicherji" režijo v rokah:

Če imamo vse to na mislih, potem se moramo avstrijski Slovani zgražati že nad mislio, da bi nam kedaj rezala kruh taka "velika Avstrija", kakor bi jo hoteli zgraditi ti grossösterreicherji!!

Tu pa so nam že ljubi obovezatelji Bismarcka in graditelji njegove Velike Nemčije, ker so vsaj — pošteno odkriti!

Pod kuratelo!

Včeraj smo omenili na tem mestu, da za pravo nimajo naši oficijozzi prav nikakoga povoda za veselje na diplomatski zmagi, ki jo je baje izvojeval Aehrenthal ob vprašanju sneksije. Da ni bilo grožje z nemškimi bane, bi bila avstrijska diplomacija bržkone

doživel poraz. Gospod Bülow je napravil Aehrenthalu uslugo, pak je poročil s sabljijo, češ: Mi smo mi! Kdor bi se lotil našega avstrijskega varovanca, bo imel znani posel!

Odkar so Nemci leta 1870 nakleštili Francouze, ima Evropa pred njimi strašen respekt, mej tem ko se Rusi po Mukdenu in Čušimi hoje celo svoje lastne sence. Prevelik strah in premalo samozavesti na eni, preveča očitnost in domišljivost na drugi strani to je pripomoglo baronu Aehrenthalu do njegove "zmage". A ta "zmaga" že je pokazala našo popolno odvisnost od Nemčije. Dovolj je, ako se pomisliti, da so prišli v svetovne novine glasovi, da se med Avstrijo in Turčijo pripravlja zveza, ki bi bila pod varstvom Nemčije! Velesila, ki naj bi bila pod varstvom druge volesile! To je tako gorostasno, da bolj gorostasno sploh biti ne more!

Kako manjje bi mogel dobiti vnanji svet o državi, ki naj bi sama ne smela niti sklepati zvez z drugimi državami, ampak še z dovoljenjem in pod varstvom druge države! In vendar se ni našlo med našimi nadpatriotičnimi glasili niti eno, ki bi bilo protestiralo proti takemu za vsko državo naravnost sramotnemu domnevjanju.

Vendar še lepša je pa ta, da zgradi Avstro-Ogrska s pomočjo Nemčije štiri "dre adnouge" to je velike vojne ladije.

To bi moralno vzbujati v svetu mnenje, da Avstro-Ogrska ni nič druga nego nemški — vazal.

Nemčija je napravila Avstriji uslugo, to je gotovo; vse kaže, da bodo morali to uslugo drago plačevati — narodi in narodje! V prvi vrsti pa bodo morali občutiti ta račun na svoji koži mi, avstrijski Slovani. In da je temu res tako, je priznal te dni neki ugledni dunajski list, ki je pisal da so usluge, ki nam jih je napravila Nemčija, tako velike, da jih sploh ne bo možno poplačati brez mnogih žrtev.

Zveza z Nemčijo nam je že dosedaj nalogala ogromne materialne žrtev, brez ozira na to, da se mi Slovani za to zvezo nismo mogli nikdar ogrevati, ker je uplovila tudi na notranjo državno politiko, seveda — nam v škodo. V hodoče bo to še buje. Nemci v tej in Madjari v oni drži polovici bodo pod pretvezo državo ohraňujčih faktorjev že bolj gnetli in tlačili Slovance, nego so jih dosedaj. Če bi se našla kaka vlada, ki bi domaćim Nemcem ne hotela biti na uslugu v vsakem slučaju, se bodo pa Nemci obratili do svoje centralne v Berlino, kjer bodo v hodoče držali vajeti avstro-ograke državne politike. Vendar, putimo na stran vse ozice, ki valed te zveze vplivajo na notranjo politiko, radi česar mi Slovani že "a priori" ne moremo biti za njo, ter poglejmo kako razlogi z državnega stališča govore za to zvezo!

Kdo grozi Avstriji? Rusija? Ali so med Avstrijo in Rusijo radi Balkana res tako velike diference, da bi se jih ne moglo odstraniti? Tega menda vendar ne bo nihče trdil. Torej? Ali naj se bojimo Srbije in Čnegore? Ti dve državi bi postali naši najbolji zaveznički. Seveda ni misli, da bi se to zgodilo dokler bodo cilji naše politike narekovani iz Berolina. Da je naša politika pametna, ne bi imeli mi niti enega protivnika na vsem svetu.

Nemčija? Pred vsem mora ta država vedno držati pod orožjem ogromno vojsko, ker mora biti pripravljena za račun s Francijo radi leta 1870. Z Anglijo pa se bori za premoč na morju, z bogatim mora neprestano večati svojo mornarico. Razmerje med Nemčijo in Rusijo je bilo sicer za silo, ker vendar v Rusiji starokopitna klika ki je ni mar za narod, dočim narod ruski mrzi! Nemčijo iz dna duše. Vidimo torej, da Nemčija nima na vsem svetu niti enega prijatelja, pač pa ima polno sovražnikov. Zato mora nemški narod doprinašati ogromnih žrtev za vzdrževanje silne vojske, a Avstrija mora kakor zaveznička Nemčija seveda stopati paralelni zrno. Mi moramo vzdrževati ogromno armado, ne radi svoje varnosti, ampak radi varnosti svoje zaveznic — Nemčije. Radi Nemčije ječje evropski narodi pod ogromno težo vojaških bremen, in radi Nemčije je prišla Avstro-Ogrska v navskrije v vsem svetu.

Nemčija je zarožljala s sabljijo, Evropa se je prestrašila, ker ura obračuna za germano-potopenco še ni prišla. Zato bo morala Avstro-Ogrska graditi štiri ogromne vojne ladije, ki bodo stale nešteto milijonov, vzdrževati bo morala v hodoče že večjo stalno vojsko nego dosedaj! In vse to v platiči za "usluge", ki jih je Nemčija napravila monarhiji ob vprašanju aneksije.

Tak položaj je žalosten za našo monarhijo. Padli smo pod popolno kuratelo Nemčije. Ta poslednja je za Avstrijo samo zarožljala s sabljijo, a ta bo morala — morda preje nego kdo misli — za Nemčijo kraveti. Popravje je bila obnovljena samo Nemčija, a sedaj prehaja sovražje preko Nemčije tudi na njeni varvanki — Avstro-Ogrska. Ne smemo pozabiti, da sta Nemčija in Avstro-Ogrska sami proti vsej Evropi. Se je čas, da krene monarhija na drugo pot in si zopet pridobi simpatije Evrope, da ne bo sledil kurateli — črni petek!

Pogajanja za trgovinsko pogodbo s Srbijo ustanovljena. Do pogodbe bržkone ne pride.

Pogajanja za trgovinsko pogodbo s Srbijo so se razbila. Naši dunajski oficijozzi bodo hoteli seveda vrnilti vse krivdo za to na Srbijo. Vendar če se to zadevo dobro premisli, se ne more Srbiji popolnoma niti očitati. Srbska vlada je držala dano besedo, ter dosegla ustavno odobrenje za pogodbo, katero sta sklenili obe vladi pretečeno leto, mej tem ko je kavalirška avstro-ogrška vlada pojedla dano besedo. Visoka politika in morda sta vicer res dva pojma, katera gresta redokdaj skupaj. Vendar so slučaji, ko se kaznjuje tudi nemoral v politiki.

Ne znamo sicer, kake pogoje je stavila Srbija za novo trgovinsko pogodbo, vendar je gotovo, da bi Srbija sklenila tudi sedaj pogodbo pod istimi pogoji, kakor je bila sklenjena provizorčna pogodba. A kakor se zdi, neče naša vlada o tem nič čuti. Neče dovoliti niti starega kontingenta za uvažanje zaključne živine.

Uradni komunikate, ki je bil v tej zadevi izdan v Belegradu pravi, da se srbsko ministerstvo unanjih zadev in avstro-ogrško odposlanstvo v Belegradu niso mogli zgoditi za podlago, na kateri bi se imela vršiti daljna pogajanja. Isto so se ponevrečila tudi pogajanja za trgovinski provizorij.

Zato ostane med obema državama še nadalje brezpogodbeno razmerje. To so bržkone gospodarske koncesije, katere je baron Aehrenthal objuboval Srbiji!

DOGODKI NA BALKANU. SRBIJA.

BUDIMPEŠTA 14. List "K. Ert." poroča iz Carigrada, da je srbska vlada odpreklicala iz unanjih prestolnic vse svoje emisarje, ki so imeli nalog, da obveščajo inzemsko časnikarstvo o srbskih zahtevah.

BELIGRAD 14. Neki belgrajski list poroča, da namerava srbska vlada najeti v inozemstvu 150 mil. dinarjev. Za to posojilo se boste zastavijo dohodki iz alkoholskega monopolja in prebitki iz drugih državnih monopolov.

BELIGRAD 14. Finančni minister je preklical v minoli zimi izdaao prepoved glede izvajanja žita in krme.

Avstro-Ogrško-srbska trgovinska pogajanja prekinjena.

Uradni komunikate srbske vlade je priobčil, da so avstro-ogrško-srbska pogajanja prekinjena ter bo brezpogodbeno stanje trajalo nadalje. Komunikate ozemlja, da je dunajski vladi sama svetovala, da se pogajanja prekinje, dokler se parlamentarne razmere na Dunaju in v Budimpešti ne zboljšajo.

BOLGARIJA.

PETROGRAD 14. Rusko-bolgarska pogajanja so bila včeraj končana. Pogodba, ki je čisto financijske narave, bo podpisana čim prej.

SOFIJA 14. Bolgarska brz agentura izjavlja: Radi dohodkov v Carigradu je bolgarska vlada v veliki skrbi, vendar so vse gavarice o mobilizaciji oziroma o kakem agresivnem postopanju Bulgarije povsem neosnovane.

Bolgarija hoče položaj v Turčiji izrabiti.

SOFIJA 14. V tukajšnjih vladnih krogih so odločeni izrabiti v Turčiji nastali položaj, za pridobitev pripoznana neodvisnosti in rešitev drugih visečih vprašanj, če bi tudi imelo priti do obroženih konfliktov.

ČRNOGORJA.

Govor kneza Nikole,

CETINJE 14. Včeraj se je knez Nikola v avtomobilu podal v Podgorico. Prebivalstvo ga je navdušeno pozavljalo. Knez je z avtomobilom imel govor, v katerem je rekel, da je aneksija Bosne in Hercegovine razburila vse Evropo in izvala v Čnegorje veliko ogroženje. Ali Avstro-Ogrska ni bila sama. Ž njo je bilo več kraljestev in eno cesarstvo. Vzličtemu je Črnogora dosegla, kar je še pred aneksijo zahtevala in sicer: "svobodno morje". Črnogora je to tudi dosegla, da se sedaj z včetnim spoštovanjem gleja Srba.

HRVATSKA.

Dr. Masaryk in dr. Bouček v Zagrebu.

ZAGREB 14. Včeraj popoludne sta prispevali semkaj iz Prage državna poslanca, profesor dr. T. G. Masaryk in eden prvih čeških kriminalistov odvetnik dr. Bouček.

Hrvatsko vprašanje.

Kakor poročajo hrvatski listi, se v političnih krogih odločno zatrjuje, da bo hrvatska kriza v kratkem rešena. Položaj barona Raucha da je omajen v slednjem njegove brezupne politike.

Preiskava v cerkvji.

V srbski pravoslavni cerkvi v Obrežu je bila te dni obširna preiskava ob orložniški assistenciji. Preiskali so cerkev in zvonik, tudi župnikovo stanovanje, a našli niso nič sumljivega.

"Veljezdajniški" proces v Zagrebu

ZAGREB 14. (Ogr. biro). — Otožanec Štefan Kalember je izjavil, da je nedolžen. Priznal je, da je sodeloval pri ustanovljenju vseh srbskih društav in da je razširjal cirklico. Priznal se je členom srbske samostalne

stranke, našodločno je pa tajil, da bi bil delal velehrško propagando.

OGSKA.

Shod ogrskih socialistov.

Minole praznike je imela ogrška socijalistična stranka shod, na katerem se je vodstvu stranke izrekla nezaupnica in to radi paktiranja z vladom, izlasti z ministrom Andrássyjem in državnim tajnikom Szterenyem.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Reservisti vojne mornarice oduševljeni. Cesar je odredil, da se odpuste tudi rezervisti vojne mornarice.

Dalmatinski deželnini zbor bo sklican, kakor poroča "Narodni list", še le v mesecu juniju, potem ko bo zaključen državni zbor.

General Winzor, bivši načelnik bosanske vlade, je imenovan zbornim poveljnikom v Požunu in je že došpel na svoje mesto.

Ogrski državni zbor bo imel avto prvo sejo po velikonočnih počitnicah dne 16. t. m. Možno je, da predloži ministri predsednik Wekerle na tej seji pogodbo, sklenjeno s Turčijo.

Kralj Edvard na Českem. — Kopališčna oprava v Marijinih var

se je za velikonočno župravila, da si ogleda sobo in začala ogje na žrnjavnici. Tako je naravo v njem prvi lepoti. Ušli smo tudi mi mirno pričekovali smrti. Domičini pa so zamestnemu ozračju, da se naužijemo svežega, pazili še pravočasno in so jo rešili.

Banditi. Po ut. Lloyd je šel predinočjem ob 3. nek mornar. Na enkrat so širje lopovi planili nadanj. — Dočim so ga drugi držali pri grlu in rokah, mu je eden prebrkaval vsa žepe. Tedaj je šel tam mimo Lloydov nočni čuvaj Peter Vidakovič, ki je po gumno prihitel mornarju na pomeč in začel s palico udarjati po glavah napadateljev. Ti so tedaj opustili svojo žrtev, potegnili nože in hoteli skočiti proti Vidakoviču. Ta pa je potegnil svoje piščalki in vihel svojo železno okovano palico okolo sebe, živigal tako dolgo, dokler se ni priksazil redar. Tedaj so jo lopovi urno pobrali.

Nač „Piccolo“ pa ni bil s tem zadovoljen. V njegovi glavi rojijo vedno visoke misli, navstljajo le veliki načrti in projekti, upokoj je pri njem vse „na debelo“. Rodila se je v njegovih možganih tudi misel, da bi se letos v velikonočni napravil izlet v Florencio in Bologno, ter tako vrnilo poset, ki so ga napravili lani Italijani našemu mestu. Misel se je rodila, treba jo je bilo samo še realizirati. Začel je torej tlobiti o bratstvu, ki veže Tržačane z ostimi „črež lužo“ itd. Preprtičal je društvo „Università popolare“ o resničnosti svojih idej in društvo je sklenilo organizirati ta izlet. Preprtičan sem bil že v začetku, da bo to mnogo besed, a malo dejanih. Vendar so bili nekateri v skrbih, da o priliku tega izleta“ sledi kar ves Trst v Italijo. No, sedaj vidijo, da je bil njih strah zastoj! Vkljub vsej agitaciji so nabraли komaj 105, reci sto in pet izletnikov. Izmed teh je bilo 65 izletnikov ženskega spola. Meji temi je morda tudi tacih, ki so se naveličalo čakati tu v Trstu na „moža“ in zato so ga še iskat kar vse med italijanske „commendatore in cavaliere“. Vidis torej ljubi „Piccolo“, da pravi Tržačani niso niti kaj željni „devete dežele“, ki jo ti tako obožuješ! Tvoji someščani ne bojo gledati na lastne oči mizerije, ki tiči „sveto deželo“ okraj „luže“. Zadovoljni so s svojim Trstom in zato se ostari doma. — Srečo brate Italije poznamo že dovolj, ker jim eni tu doma, na tržaški zemlji odjemljivo kruh, do katerega imamo v prvi vrsti pravico vendar le — — Tržačani! Kaj ne „Piccolo“? Ta „izlet“ je bil zoper — — tisk.

S.c.

Poročil se je vsečilični docent dr. Rokko Nachtigall na Dunaju s hčerkjo pokojnega slovenskega pisatelja in rodoljuba dr. Hinka Dolenca, gđt. Miroslava Dolencovo.

Tržaški mestni svet ima v petek ob 7. uri zvečer svojo VI. javno sejo. Na dnevnem redu je 21 toček.

Konec štrajka lekarniških asistentov. —

Včeraj je bil dosežen sporazum med lekarniškimi asistenti, ki jih je štrajkalo 33, in imjetljivi lekarni, vseled česar se jutri povrnejo k delu.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico naznanja, da se ne bo vršil občni zbor, kakor je bilo javljeno, dne 18. t. m. na Proseku, nego 25. t. m. ob 10. uri predpoludne v župni sv. Cirila in Metoda na Acquedottu 22. III. z za objavljenim dnevnim redom.

Poziv sl. bratskim pevskim društvom! Projeli smo in objavljamo:

V dneh 27. 28. 29. junija t. l. vršila se bo v Ljubljani velika slavnost 25 letnice pevskoga društva „Slavec“ na kateri bodo zastopana vse slovenska društva Avstrije. Dolžnost načrte, izlasti nar, da se v čim večem številu te slavnosti vdeležimo. Pevsko društvo „Ilijica“ v Trstu je prevezlo načrto, da prirede poseben vlak državne železnice preko Jesenic v Ljubljano. Zato se odbor „Ilijice“ obrabi do vseh bratskih pevskih društev, da bi govorile poslati svoje zastopnike na sestanek kateri se bo vršil v nedeljo dne 28. junija ob 10. uri predpoludne v dvorani „Nar. del. organizacije“ ul. Lavatoio št. 1, kjer se bo sklepalo o vseh podrobnostih in navodilih, toliko glede vdeležbe kolikor tudi glede vlake. P. n. zastopniki pevskih društev na pridaje na sestanek s pooblastili dotičnih odborov, sko se napisi kakšno društvo vdeležiti slavnosti, ali korporativno ali po depurtaciji da ne bo potem nepotrebnega pisarenja, in v krene odbor „Ilijice“ lahko potem vse potrebno.

Ameriška eskadra v Trstu in na Reki. Govori se, da ameriška eskadra, ki bo meseca maja imela svoje pomorske vaje v Sredozemskem morju, obiše s potom tudi naše mesto na Reki.

Tržaška mala kronika.

Regnikoli!! Včeraj zvečer ob 8. uri je Humbert Padovan, 23 leten dinar iz Benetk šel po ulici Pozzo del mare skupaj s tesarjem Emiljem Cian, starim 36 let, in Josipom Robarjem starim 24 let iz Trsta. Redarja, ki se je tu nahajal, je Padovan kar apostrofiral z besedami: „nasaccaco de sbiro“. Redar ga je arretiral, ali Padovan ga je udaril z pestjo. Ker sta se tudi ona dva druga veča arogantno, je redar potegnil sabijo. Slednjih so bili vsi trije arretirani.

Goljufiv krojač. Ivan Rupnik iz Skedaja je pred osmimi dnevi izročil krojaču Francu Kerna iz Maribora robe za 20 krov vrednosti da bi mu izgotovil oblike. Dne 8. t. m., ko bi moral Rupnik dobiti narečeno obliko, pa Kerna ni bilo več nikjer in nikoder. Naznani je to policiji. Ista je tudi izvedela, da si je krojač nabavil Sing-rjev stroj, ne da bi ga plačal, in ostal gospodinji veliko dolžan za hrano in stanovanje. Po njem ni sledu.

Nasilen kipar. Kipar Romelj Ratman, star 30 let, je včeraj zjutraj ob 4. uri šel po Korzu in pel oziroma bolje rečeno tulil, da je bilo gorje. Redarju, ki ga je posvaril, je pa prisoli klofuto, vseled česar je bil arretiran.

Poskušen samorom. Zasebnica Ana Žiberna, starca 27 let, stanovalka v ul. Dante Alighieri št. 10 se je včeraj zaprla v svojo

Večja manufakturana trgovina v Ljubljani

sprejme takoj

:- vpeljanega potnika.

ki je zmožen italijanščine.

Ponudbe na Inserat odd. Edinosti pod „Potnik“ do 30. aprila.

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D' Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najlegantnejše vrste v odpribih, kadar tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogata zaloga vseh potrebnih za mrlja, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakave; čevlje, vance iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in per.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE.

Cene nizke, da se ni bat konkurenco.

Za slučaj potrebe se ujedno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

Automobilisti in motociklisti pozor!

Giuseppe Colonna, Trst

Specijaliteta vu kanizovanih poprav na pnevmatikih

Lastna delalnica: Ulica Acque št. 4

Vulkanizovanje, moja lastna specijaliteta, lastno izdelovanje Antiderapantov iz usnja in Caoutchouca, pokritja z gladkim gumijem, plakete in poprave z elastično na počeni ali prerezanih pnevmatik vseh znamke.

Poprave se izvršujejo točno in solidno ter se zajamčijo.

CENE ZMERNE.

NOVI DORODI. V dobroznan prodajalnici oblek

Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Velika izbera moških oblek od K 14 do 44, dežkih od K 9 do 28. — Obleke za otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu in inozemskega blaga za obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specijaliteta hlač, jop in straci za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

,Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Oglase treba naslovljati na Inseratni oddelek „Edinosti“

PASTIGLIE PRENDINI

„egzaljeno mlačko žanje“

rasjedjalj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu

Podaljšane in kolajnari in diplomi

Zdravstveno priporočana pri griebov, kačje hripcavosti, kataru.

Podeljujejo povzem in govorilnik šest god.

Zaloga v lekarji PRENDINI in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.

Presti je na nepotrebeni generaciji

ZAHTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“.

Umetni zobje . . .

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zusche:

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Edini v Trstu.

Cine-Music-Hall-Mondial

ulica dell' Istria št. 6 (Hrib sv. Jakoba)

Žive in govoreče slike.

Od 14. do 16. aprila sledi veleinteresanten program:

Casnikarji, satirično-hum. slika. Sveta zapuščina, drama. — Cine-

music: Petje in ruski plesi. — Brr! kakšen mraz! komično.

Ugodna prilika! Nova prodajalnica manifakturarnega blaga

Eugenio Della Torre

prej agent tvrdk F. CASTELLITZ e Successori G. SCANTIMBURGO

Trst, ulica Stadion 11, tik pekarne Covacich.

Novi dohodi za pomladansko sezono.

Perkal, zefir, platno, Oxford za moške srajce, volneno blago, triliz, blago za pohištvo, in zaveso.

Velika izbera perila za poročenke.

CENE, DA SE NI BATI KONKURENCI.

Tržiška tovorna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazile, ki ohranja novo in stare plasti na asfaltičnih kartonih, skrilih ploščah in vasekvarstvenih lamina... .

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbona kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katram, opoljni olja, mast za stroje, makila za vozove, priznane in najbolje znamke (registrirane) mast za vagone, mast-vassilina za kože, mast za oranje, vedilje za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

V rožčak gajjeni veseljki „Konsumentnega društva“ v Rojanu so darovali sveto 3 K 50 krov učenjek. Stot. v korist podr. sv. Cir. in Met. na Gredi. Srčna hvala!

Vesti iz Goriške.

Kaj je z električno napravo v soški domi? Tako nas vprašuje neki pozorni priatelj. Odgovor na to vprašanje ni lahek, ker je težko odgovarjati o stvari, o kateri ni javnosti poznano nič konkretnega. Nam je znano samo toliko, da so načrti za to velikansko podjetje že davno gotovi vsaj v glavnih potezah in da se stvar še vedno razpravlja.

Tudi tu lahko rečemo, da — ako se ti načrti uresničijo, za kar gojimo mnogo upanja — postane soška dolina vir zanogemu blagostanja. Velikanska korist bi bila že ta, da bi se gotovo zgradila električna železnica od Sv. Lucije do Kobarida — skoč ne celo do Boča.

Kolikoga pomena da bi bila taka naprava za soško dolino — posebno v letnem času — si lahko misli le oni, ki pozna naravne kratote te naše zemlje! Prijatelju bodi povedano, da smo tudi mi zelo radovedni na konečni izid tega vprašanja in zagotovljeno naj bo, da bomo poročali o tem važnem vprašanju, kakor hitro doznamo kaj konkretnega.

Praimmo pa: ko bi imeli Angleži ali Francozi tak romantičen kraj — bi ga bili že davno izkoristili!

Kneža—Podmelec. Slavna bratska društva, katerim se ni dospalo prijavnici za sodelovanje na naši veselicu dne 2. maja t. l. in bi rada sodelovala z nastopi, so ujedno naprošena, da se zglašijo pri podpisanim veseličnim odsekoma, da se jim jo zamore še pravčaeno dospoliti.

Ona društva pa, ki že imajo prijavnice in se vdeleže veselice ali korporativno zastavo, ali po deputaciji, so naprošena, da pridejo v Podmelec z goriškim osebnim vlagom okoli četrte, z gorenjskim pa okoli pol-četrte ure popoldne, ali pa že poprej. Vozni red, ki se meseca maja izpremeni, ne bo imel velike razlike.

Želi in prosi se bratska društva in slav. občinstvo, da pridejo, v slučaju ugodnega vremena, ta čas v Podmelec radi slavnostnega obhoda z godbo, ki bo okoli polupete ure ter po od veseličnih prostorov (ti so tuk železniške postaje Podmelec) v Klavžah po lepi cesti čez Kneža, Ilovico v Podmelec in od tu po nekaj stremščini, a kraji poti nazaj na veselični prostor.

Ker leže vasi: Klavže, Kneža in Podmelec v kothi jednakokratkega trikota in so približno četrte ure oddaljene ena od druge, bo trajal obhod približno eno uro. Po daljšem odmoru preide se na oficijelni veselični vspored.

Tem potom se tudi opozarja bratska društva in slav. občinstvo, da postavlja gg. Križniča, kakor lastnika tovarne, električni stroj, ki bo razsvetjeval vse veselične prostore, kar bo prireditev izdatno poviševalo.

Veselični odsek
„Nar. Čitalnice“ na Kneži in v Podmelecu.

Goriški postajenacelnik Wieser premeščen. Načelnik goriške železniške postaje, znani in proslui nemško-nacionalni šovinist Wieser je konečno — po tolikih pritožbah — vendar premeščen v Bad Gastein. Wieser je pa napel vse strane, da bi ostal v Gorici, ali ni mu uspelo.

Vesti iz Istre.

Iz sodno-kancelejske službe — C. kr. kanceljer Karol Cermak je imenovan kancelejskim oficijalom pri c. kr. okrajinem sodišču v Puli.

Vesti iz Kranjske.

Blažnica na Studencu pri Ljubljani je preprenobljena, radi tega ni možno v sprejemati novih bolnikov.

Zaklad starega denarja v Spodnji Straži pri Novem mestu. Dne 7. t. m. je kmet Ivan Kosevec naletel v svojem vinogradu v Stari Gori pri Spodnji Straži pri izkopavanju korenin neke stare trte na lonec, pole srebrnih in zlatih novcev. Veči del — 140 komadov — so to stari srebrni novci beneške republike 16. stoletja.

Vesti iz Štajerske.

Nalezljive bolezni na Štajerskem. Od 24. februarja do 27. marca je bilo na Štajerskem 2077 slučajev raznih nalezljivih bolezni.

Župana ustrelil v trebuh. Župana občine Puhle v ptujski okolici je o velikonočnih prazničnih neki knežec fant ustrelil v trebuh. Župan je svaril fante, nej se ne igrajo z revolverji. Ranjenih je tudi več kmetov.

Oče umoril svojega otroka in sebe. V Gradcu je 32-letni urar Matija Aron iz Eisenra prezel vrat svoji pet in pol leta starci hčerki in sebi. Otrok je bil takoj mrtev, Aron je umrl v bolnišnici. — Strašno deljanje je izvršil, ker se je žena ločila od njega.

Gospodarstvo.

Obret in indus rija v Hrvatski. L. 1907 je bilo v Hrvatski 5159 obrtnikov. Omenjenega leta je aktuena glavnica industrijskih podjetij v Hrvatski znala 44,678.000 krov.

Denarni zavodov je bilo 842 s 174.800.000 krov učenjek.

Razne vesti.

Koliko izdajo velike države za šole? — Francoska, ki ima 39,252.267 prebivalcev izdaja za šole vsako leto 261,500,000 francov; na glavo pride povprečno 8.90 K. Nemčija z 54,177.000 preb., izdaja 135,779.670 markov; na glavo pride povprečno 5.92 K. Avstrija z 26,150.708 preb., izdaja letno 60,549.754 K; na eno glavo pride povprečno K 2.28. Angleška z 37,290.724 preb., izdaja 16 m. 477.150 funtov šterl.; na glavo pride povprečno K 7.70. Rusija z 146,419.100 preb., izdaja letno 53.149.088 rublev; na eno glavo pride povprečno K 1.14.

Zadnje brzjavne vesti.

Konferenca skupnih ministrov.

DUNAJ 14. Danes popoludne se je v ministerstvu za unanje stvari vršila pod predsedstvom barona Aehrenthala ministerčka konferenca. Predmetom konference je bila trgovinska pogodba z Romunsko.

Listnica uredništva.

G. dopisnik iz Boljuncs. — Dopsa žel ne moremo objaviti, ker stvar ne spada v jasnost. Obroite se na poštno ravna teljstvo, katero uvede gotovo preiskavo, sko imate konkretna dokaze. Pozdrav!

MALI OGLASI :
se računajo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Majmanjsa pristojbina stane 40 stotink. Plata se takoj.

V najem se odda soba pri slovenski družini v ulici Barriera vecchia št. 22, IV. nadstrop. desno. 699

Še se kočičja za družino. V potrebi bi moral tudi voditi voz. Če mogoče poročen. Dobri 22 K na teden in stanovanje brezplačno. Naslov pri Inser. oddelku Edinosti. 700

Kdor se čuti oškodovanega po odvetniku Tarabochia, naprošen je, da Bartoli, Acquedotto 31. (702)

Proda se lovske psice črne barve, 8 mesecev, cev stara, dobra varuhinja. Riva Parrociale št. 357. Rojan. 701

Trgovski pomočnik jestvin z dobrimi spričevaji išče se. Vstop v maju ali juniju meseca. Pismene ponudbe pod „MAJ 704“ na Inseratni oddelku Edinosti. 704

Deček 14 do 15 let, poštene družine, sprejme se v trgovino jestvin. Naslov: Vekoslav Plesničar, Trst. 703

Mladenič več slovenskega in italijanskega jezika, išče primerno službo. Naslov pove Inseratni oddelki Edinosti. 697

Ščem gospodično za mojo tobakarno. Govoriti mora slovensko, italijansko in po možnosti tudi nemško. Naslov pri Inseratnem oddelku Edinosti.

Eugenia Cossivel

prej ravnateljica Tržaškega grafič. zavoda (Stabilimento grafico Triestino ex A. G. Salom)

časti se naznaniti slav. občinstvu in cenj. klijentom, da je odprt v ulici delle Poste št. 6

Prodajalnico novih in rabljenih pisalnih strojev vseh zistemov.

Aparati reproduktorji vseh zistemov. — Potrebščine. — Čiščenje in poprave. — Pečati in table.

Gramofoni in slovenske, italijanske in nemške ploče

fini in navadni iz najboljih tovarn. — MENJAVA RABLJENIH PLOŠČ. — Telefon 6-82.

Novici in Novice

ne zamudite obiskati **dobroznano slaščičarno :::**

Matteo Stoppar, Trst

ulica S. Giacomo št. 7 (Corso)

Filialka: Via Giuseppe Caprin št. 9

kjer najdete bogato in veliko Konfetov bomboniere in sladiči po zmernih cenah. — Vina in likeri prav dobi v botilkah. — Telefon 1464

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.

(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na za-

stave po 5 1/4%, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure določljive in od 3.—5. popoldne.

Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je

urad zaprt.

Jma najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešnejšo navaja štediti svojo deco.

Poštno-hranilnični račun 816-004

Še se najemnika (kmetovalec ali zemljise z vsemi potrebnimi gospodarskimi lokali pri Sv. Alojziju (S. Luigi) v Trstu. Pojasnila daje upravitelj hiše tržaške posojilnice, Trg vojašnice (Piazza Caserma) št. 2.

692

Delavca praktičnega v zalogi pive in da zna

voziti konja išče kakoj tukajšnjih tvrdka. Naslov pose „Inseratu oddelek“ Edinosti.

Osmico sem odprl v ulici San Lazzaro št. 29. Točim istrsko vino I. vrste. Za družine belo po 56, črno po 52 stot. — Vinko Duša. 666

Pekarna in slaščičarna

oooooo TRST ooooo

Piazza Caserma in Ulica Caserma 17

Prodaja svež kruh

trikrat na dan.

Zaloga najfinje moke, slaščic, sladkih prepečencev, vina in likerjev.

Nova prodajalica G. Kehiayan

TRST — Corso št. 23

NI potrebuje naravnih na Dune

URE

nikeljate od K 4 naprej

srebrne

zlate

PRSTANI

14 karatn. od K 5 1/2 naprej 1

14

1 dlan

10

BUDILKE

garantirane od K 3.50 naprej

Vrh uga bogata izberi zlatih in

streljnih vročic, uhanov, Broches id.

garantirane od K 3.50 naprej

Vrh uga bogata izberi zlatih in

streljnih vročic, uhanov, Broches id.

garantirane od K 3.50 naprej

Vrh uga bogata izberi zlatih in

streljnih vročic, uhanov, Broches id.

garantirane od K 3.50 naprej

Vrh uga bogata izberi zlatih in

streljnih vročic, uhanov, Broches id.

garantirane od K 3.50 naprej